

Drei Mauriner Studien zur Imitatio.

Mitgetheilt von Dr. Cölestin Wolfsgruber, Benedictiner zu den Schotten in Wien.
(Fortsetzung.) ¹⁾

Lib. III.

Incipit tertia pars huius libri, quae est de interna consolatione c. i.

Incipit tertia pars, quae tractat de interna Christi consolatione ad animam fidelem. d. Incipit liber tertius, de interna Christi locutione ad animam fidelem. g. m. Incip. liber tertius de interna consolatione. o. Incip. tert. pars, quae est de interna consolatione. q.

Cap. I.

De interna Christi locutione ad animam fidelem. cap. ^{1^{um}} c. Et primo de interna Christi locutione cap. ^{1^{um}} d. i. l. o. q. r.

1. Sancta est anima o. beata. cet. — Susurratoribus. q. susurrationibus. cet. — Non voc. for. son. curant. d. o. sonantem sed intus et cet. — Veritatem docentem. c. d. i. loquentem et docentem. g. l. o. q. veritatem dicentem: beati oculi. r. loq. et dicentem: beati etc. m. — Aeterna. o. interna. cet. — Vacare gestiunt. o. Deo vacare. cet. —
2. Anima mea. a. et cet. ô anima mea. g. l. m. In te audire quid loquatur dom. Deus t. in te. g. l. m. quid loquatur in te. c. d. o. q. r. quid in te loq. a. — Dicit dominus dilectus tuus. i. dicit dilectus t. cet. Dominus Deus tuus. r. — Quid sunt omnia temporalia. a. quid iuvant. d. et quid iuvant a. c. g. — Si fueris a creatore deserta a. c. g. separatus a creatore, d. o. — Placitam a. c. i. l. m. q. placitum. d. o. placidam. g.

Cap. II.

1. Loquere nobis tu. g. l. m. tu nobis. cet. — Et non loquatur. a. non loquatur. cet. — Non sic, Domine, non sic oro. a. c. g. m. q. non sic, non sic Domine, oro d. i. o. non sic oro r. —
2. Spiritui non conferunt. c. i. spiritum. cet. — Per lucernam dicunt. d. o. pulcherrime. cet. pulchriter. r. pulchritudinem. c. i. —
3. Ad qualemcunque animae consol. . . vitae meae emend. a. ad qual. animae meae consol. . . vitae emend. m. animae meae . . . vitae meae. cet.

Cap. III.

1. Omnium philosoph. . . a. c. d. m. o. omnem philosophorum. g.

¹⁾ Der Schluss dieses Artikels musste wegen Stoffüberfülle für das erste Heft des folgenden Jahrganges zurückgelegt werden. — Die Red.

- i. l. q. — Sapientiam. a. d. o. scientiam. c. g. i. l. m. q. r. —
Atque magno affectu. a. affectu magno. g. —
2. Ab initio et usque nunc, et non cesso. i. ab initio; et usque nunc
non cesso. a. c. d. g. l. m. o. q. r. — Omnibus loqui a. d. g.
i. l. m. o. q. r. hominibus c. — Facilius sequuntur a. c. g. i.
l. m. q. r. quia facilius seq. d. o. — Carnis appetitum. d. o.
carnis suae. a. c. q. i. l. m. q. r. — Mihi in omnibus a. c. g.
i. q. in omnibus mihi d. o. quis tanta cura mihi servit et obedit.
r. quis tanta mihi cura servit et obedit in omnibus. l. servit et
obedit. a. c. g. i. q. servit. d. o. — Pro aeterna vita. a. c. d. i.
o. q. et pro aeterna vita g. l. et pro vita aeterna. m. — Longa
via curritur. a. d. g. i. l. m. q. via longa. c. — A multis vix pes
semel. a. vix a multis c. d. g. i. l. m. o. q. a multis vix pes a
terra levatur r. — Ut nisi ad proximam occasionem ad verba Dei
audienda datur. r. desunt ceteris. — Pro vana re. a. c. d. i. o.
q. et pro. g. l. m. —
3. Proh dolor. g. l. m. q. proh pudor. a. c. d. i. o. — Bono incom-
parabili. a. incommutabili. c. d. g. i. l. m. o. q. — Vel ad
modicum. a. c. g. i. l. m. q. etiam ad. d. o. — Paratiores inveniuntur
ad perditionem quam tu ad vitam: gaudent illi amplius ad vani-
tatem quam tu ad veritatem. a. c. g. i. l. m. q. r. paratiores
inveniuntur ad vanitatem, quam tu ad veritatem d. o. inveniantur
l. — Dimittit. a. c. g. i. l. m. o. q. r. dimitto d. — Usque in.
a. c. d. i. l. o. q. r. usq. ad. g. m. — Permanebit. r. permanserit
cet. —
4. Erunt enim in tempore tentationis. a. c. g. i. l. m. q. tibi in temp.
tribulationis seu tentat. d. o. in temp. tent. tibi valde neces. r.
— Eorum vitia. a. g. l. m. r. vitia eorum c. d. i. o. q. — Aliam
c. alteram. a. d. g. i. l. m. o. q. r. — Audit. r. habet. cet. —
5. Quis ego sum. i. et quis. a. c. d. g. l. m. o. q. r. — Servus. c. d.
i. o. q. servulus. a. g. l. m. r. — Pauperior quam. o. paup. et
contemptibilior. a. c. d. g. i. l. m. q. r. — Quia a. c. d. i. l.
m. o. q. r. quod g. — Nihilque habeo. a. nihil habeo, nihilque
valeo c. d. g. i. m. o. q. r. nih. hab. nihil valeo. l. — Esse
vacua. a. r. vacua esse. c. d. g. i. l. m. o. q. —
6. Misericordia et gratia tua. a. g. l. m. r. gratia tua c. d. i. o. q.
— O mi Iesu bone. r. des. cet. — Veritate me cogn. a. cet.
veritate tua. c.

Cap. IV.

1. Et in simplicitate. a. c. i. l. m. q. r. et simplic. d. g. o. et detract. a. c. d. g. i. m. o. q. r. et a. detractionib. l. — Sicut tu dicis. r. sicut. dicis. cet. — Mecum fiat. a. g. i. l. m. q. r. fiat mecum. c. d. o. — Conservet. a. c. g. i. l. o. q. r. me conserv. d. m. — Affectione. a. c. d. g. i. l. m. o. r. offensione. q. — Et ambulabo. a. c. g. i. l. m. o. q. r. ut ambulem d. — Libertate a. c. g. i. l. m. q. r. laetitia et libert. d. o. —
2. Et moerore. a. c. d. g. i. l. o. q. r. memorate. m. — Reputes te. a. d. g. l. o. r. te reputes c. i. q. — Opera bona g. m. opera tua c. d. i. o. q. op. t. a. l. r. — Multis passionibus. a. c. d. g. i. l. o. q. r. incertis pass. m. — Cito laberis. a. c. d. i. o. q. r. et cito lab. g. l. m. — Solveris. d. o. dissolveris a. c. g. i. l. m. q. r. — Unde habebis quicquam, unde possis gloriari. m. non habes quicq. unde. a. c. d. g. i. o. q. r. posses. a. possis. c. d. g. i. l. q. r. — Multa. a. c. g. i. l. m. q. r. multum unde te debes vilif. o. multum inde te debes vilificare, quia multum infirmior es. d. unde debeas te. a. te debeas. c. i. q. r. te debes. g. m. debes te. l. infirmior. a. g. i. l. o. q. r. inferior. c. — Quam vales. a. c. g. i. l. m. r. quam valeas d. o. q. —
3. Magnum tibi. a. c. g. l. m. o. q. tibi magnum d. i. r. — Laudabile. c. laudab. et desiderabile a. d. g. i. l. m. o. r. — Nil sic tim. nil sic vitup. et fug. g. l. m. sic timeas, sic vituperes et fugias. a. i. q. r. sic vituperes, sic tim. et fug. c. sic fug. d. o. — Sicut tua vitia et peccata. d. o. vitia et pecc. tua. a. c. g. m. q. r. pecc. et vitia tua l. — Displicere debent. a. c. g. i. l. m. q. displ. deb. tibi. d. o. r. — Quidam non sincere a. c. g. q. quidam vero d. o. — Iniquitates a. c. g. i. l. m. q. r. peccata. d. o. —
4. In quantis deliquisti. a. d. g. i. l. m. o. q. r. et quantum del. c. — Quidam solum portant. a. c. g. i. l. m. q. port. solum. d. port. suam devot. solum. o. in libris solum r. in libris a. c. g. i. l. m. q. r. in verbis et in libris. d. o. — Quidam vero. d. o. quid. autem in imag. a. c. et quid in imag. g. l. m. quidam in imag. i. q. r. — In signis exterioribus et figuris a. etc. in figuris et sign. exter. q. — Quidam habent a. c. g. q. quid. autem hab. d. o. — Sed modicum est in corde a. c. d. i. o. q. sed modicum est in corde. g. l. m. — Sunt alii. a. c. g.

i. l. m. aliqui. q. sunt et alii quidam. r. sunt et alii. d. o. — Spiritus veritatis. a. d. g. i. l. o. q. spir. sanctus. c. — Loquitur. a. c. d. g. im. o. q. r. loquatur l. — Quia. a. c. d. i. o. q. r. qui. g. l. m.

Cap. V.

1. Dignatus es recordari. a. — Ago tibi. a. gratias tibi c. g. l. tibi ago. d. i. m. o. q. r. — Quandoque tamen tua recreas. r. tua recreas consolatione a. — Cum tu venis in cor meum, tunc exultant. d. o. cum tu veneris . . . exultabunt. cet. — Et exultatio cordis mei a. —
2. Debilis sum. c. d. i. o. q. adhuc. deb. a. g. l. m. r. Instrue me, a. instrue. c. — Disciplinis sanctis a. c. d. g. i. l. o. q. tuis. m. — Ut intus sanatus. a. et cet. sanctus. m. — Fiam. c. d. i. o. q. efficiar. a. g. l. m. r. —
3. Dulce ac. a. dulce et. c. — Ad magna operanda. a. d. g. q. r. operando c. — Retineri. a. c. g. i. l. m. o. q. detineri. d. r. — Internus. a. g. i. l. m. q. interius. r. intimus c. ne intimus eius impediatur affectus. c. g. i. l. m. q. r. sp. ne intimus animus vel affectus impediatur. d. o. — Ne per aliquod commodum temporale implicationes. a. et cet. temporales implicationes. m. — Amor ex Deo natus est. a. et cet. a Deo. g. l. a Deo creatus est. m. — Super omnia. r. super omnia creata. cet. —
4. In uno summo. g. l. m. r. in uno summo bono a. c. d. i. o. q. sp. — Saepe modum. a. modum saepe. c. — Sibi licere et posse arbitratur. d. o. — Effectum mancipat. r. effectui cet. —
5. Fatigatus non lassatur. a. et cet. non laxatur. m. — Arctatus non coarctatur. c. d. i. o. q. non arctatur a. — Vivax flamma. a. c. d. i. l. m. q. r. vivens. g. o. — Erumpit sursum a. sursum erumpit. c. i. l. m. o. r. — Clamet. a. c. g. i. m. q. clamat. d. l. o. — Affectus animae, qui dicit. r. quae dicit. cet. —
6. Interiori cordis ore. c. d. —
7. Sobrius castus. a. et cet. sobrius iustus. o. — Cum sibi non sapit Deus. c. etiam cum sibi. a. g. i. l. m. r. cum sibi non sapit nisi Deum. d. o. —
8. Sed oportet. a. d. o. oportet. c. g. i. l. m.

Cap. VI.

1. Ab inceptis. o. a coeptis. cet. — Nec callidis credit persuasio- nibus inimici. a. g. l. m. nec callidis inimici. c. d. q. —

2. Omnia ponit. d. o. omnia data a. c. g. i. l. m. q. r. — Non est ideo totum perditum, a. d. g. l. r. non ideo est i. nec est. m. omnino c. — Si quandoque a. c. g. l. m. r. si quando. i. si aliquando. d. — De sanctis meis. a. etc. factis. r. — Affectus ille a. g. l. m. iste. c. o. — Effectus est. a. c. q. effectus. l. m. o. — Non nimis est. q. nimium. a. — Adversus incidentes malos. a. d. g. i. m. o. r. malos incedentes. c. q. — Animi motus. d. g. o. — Insigni est virtutis. a. g. i. l. m. q. r. virtutis est. c. d. o. —
3. De quacunq̄ue materia ingestae. a. et cet. ingestae aut formatae. r. — Nec est illusio. a. c. g. i. m. q. r. non est. d. l. o. — In excessum subito raperis. a. g. l. m. r. in excessu subito c. d. i. o. q. — Ad solitas. a. d. g. i. m. o. q. r. inolitas c. —
4. Scito quod. a. c. d. i. l. m. o. r. scio. g. q. — Antiquus inimicus. a. g. l. m. r. inimicus. c. d. i. o. q. — Devoto exercitio a. g. l. m. r. bono exercit. c. d. i. — Evacuare. a. c. g. i. l. m. q. r. te evac. d. o. — In virtute. a. c. g. i. l. m. q. r. in virtutibus. d. o. — Tibi inserit. d. ingerit. g. l. m. r. inserit a. c. i. o. q. — Ut ab oratione revocet. a. c. g. l. m. q. r. et te ab or. d. o. ut ab orat. te revoc. i. — Et a sacra lect. l. o. r. et sacra lect. cet. — A communione sacra. o. neque cures a. etc. — Tibi deceptionis tetenderit laqueos. a. g. i. l. m. q. r. tibi tetenderit laq. c. d. o. — Valde. a. et cet. valde namque. r. — Immundus es tu. a. g. i. l. m. q. r. immund. es. c. d. o. — Qui talia. a. et cet. quia talia. r. — Inferis. a. et cet. inferis. q. — In me part. a. g. i. l. m. q. r. — Licet plures mihi moliris. a. molaris. c. d. i. m. o. q. —
5. Ex fragilitate. a. c. g. i. l. m. q. r. infirmitate et frag. d. o. — Multum praecave a vana. a. g. l. m. mult. cave de. c. i. q. multum praecave de. d. o. r. — Propter hoc. a. c. propter hoc enim. d. o. — Labuntur. a. d. g. — In cautelam et perpetuam. a. c. d. g. i. l. o. q. in perpetuam. m. et ad perpetuam. a.

Cap. VII.

1. Poterit. a. potest. c. d. g. i. l. m. o. q. r. — Soles. a. soleas. — Anxietatem mentis, quam sentis. a. senties. o. —
2. Impatientes fiunt aut desides. a. et. cet. et desides. r. — Non enim

semper est. a. g. i. l. m. q. r. non enim est. c. d. o. — Sed magis sui cordis. a. sed mag. cordis. c. — Et quia maiora praes. . . . idcirco gratiam cito perdidit. facti sunt inopes. a. et cet. Quia ergo maiora . . . idcirco grat. cit. perdid. et facti sunt inopes. r. — Non alis suis volare. m. non in alis suis vol. a. et cet. — Decipi et elidi possunt. a. decipi possunt et elidi (delidi) c. d. g. i. l. q. —

3. Quod si. a. d. g. l. o. r. qui si. c. i. m. — Voluerint. r. volum. cet. noluerint. a. non valuerunt c. non valuerint. d. g. i. l. m. o. q. r. — Melius est tibi minus habere. a. et cet. melius est tibi habere minus. r. — Cuiuscunque adversitatis. c. d. cuiusque. a. g. adversitatis vel cuiuscunque gravitatis. m. et cet. — Nimis desparate se gerit. a. g. l. m. r. desper. se ger. c. d. i. o. —
4. Nimis securus esse. a. g. i. l. m. q. securus esse. d. o. nimis secure c. — Fervoris spiritu concepto a. — Mihi autem ad gloriam, ad tempus subtraxi. a. —
5. Quam si semper prospera pro tua haberes voluntate. a. g. i. m. quam si semp. haberes prosp. pro tua volunt. c. l. quam si prospera pro tua semper haberes voluntate q. — Ex hoc existimanda. a. g. q. aestimanda. c. d. i. l. m. o. r. — Si vera fuerit humilit. fundatus. a. d. g. o. q. r. s. vera humilitate fuerit fund. c. — Quaerat semper. c. semper quaerat. a. q. r.

Cap. VIII.

1. Ibi ostendis. a. c. d. i. ibi ostendes. g. l. m. — Et quo deveni. a. c. d. i. o. q. quo veni. g. et de quo veni. l. m. de quo eveni r. — Nihil sum et tota infirmitas o. nihil et tot. infirm. cet. — Valde est. o. valde quod. cet. — Complector a. c. d. g. i. l. o. amplector. q. —
2. Facit hoc amor tuus. a. et cet. facit hoc ergo. d. o. — A gravibus quoque custodiens me periculis. l. m. q. a. gravibus quoque me custodiens. a. g. i. r. a. grav. quoq. custodiens. c. d. o. — Ut vere dicam. a. c. g. i. l. m. q. r. fere dicam. d. o. — Male amando. a. g. l. m. male vivendo. c. d. i. o. q. me. siquidem male amando mihi perdidit. m. me siq. male amando, me perdidit. a. g. r. me. siq. male amando perdidit l. — Et te. a. c. g. sed te. d. — O dulcissime Iesu. o

o dulcissime. a. et cet. — Supra meritum omne. a. c. g. i. l. m. q. r. supra omne meritum meum. d. o. — Super id quod audeam sperare. a. super id quod audeo. c. i. l. m. o. —

3. Licet omnibus bonis ego sim indigus. l. lic. eg. sim indig. om. bon. a. et cet. lic. eg. sim omnib. bon. indig. r.

Cap. IX.

1. Purificabitur. a. c. g. l. m. r. purgabitur. d. i. o. q. — Sic omnia considera. a. sic. omnia et singula considera. q. sic singula. c. d. g. i. l. m. o. r. — Omnia ergo ad me. a. r. et ideo ad me . . . cuncta. c. g. i. l. m. q. r. nam ad me. d. o. —
2. Deserviunt a. d. g. i. l. m. o. q. r. serviunt. c. — Neque in corde dilatabitur. a. c. g. i. l. m. q. r. delectabitur. d. o. — Nec alicui a. g. i. l. neque alicui. d. o. ne alicui. c. — Totum da Deo. a. g. l. m. r. tot. est a Deo. c. i. q. totum mihi Deo tuo. d. o. —
3. Contractio cordis. a. c. g. i. l. m. q. contritio. d. o. — Nisi solus Deus. a. et cet. nisi ego solus Deus. d. o. — Qui est. a. c. g. i. l. m. q. r. qui sum. d. o. — Et benedic. in saecula saeculorum. amen. m.

Cap. X.

1. Loquar. a. c. etc. — Regis mei. m. et regis mei. cet. — Dulced. tuae, Domine, quam. a. d. g. i. l. m. o. dulc. tuae, quam. c. — ostendisti mihi. a. o. q. r. — Praecepisti, ut dilig. a. q. r. praecep. mihi, ut. o. —
3. Verumtamen vice versa, tu magis. a. g. i. l. m. q. r. verumtam. tu magis. c. verumtam. tu mihi magis servis d. o. — Praesto sunt tibi et faciunt. a. praesto sunt, et fac. c. d. g. i. l. m. o. q. r. — Quaecunque mandasti. a. d. g. i. l. m. o. q. r. quae tu. c. — Transcendit autem omnia, quod.
4. Dignum servitium exhibere. a. g. l. m. dignum tibi servitium exhib. c. d. i. o. q. — Et ego sum pauper servus tuus. a. et ego pauper ser. t. c. d. g. i. l. m. o. q. r. —
5. Gratiam magnam. a. g. l. m. r. gratiam. c. d. i. o. q. —
6. Optabile. m. optandum. cet. — Gaudium acquiritur sine fine permansurum. c.

Cap. XI.

1. Aemulator a. c. d. i. o. q. r. amator et aemulator. g. l. m. — Quae-

- situ. a. c. g. i. l. q. r. quaestu. d. quaesito. ibid. ad marg. o.
si autem de proprio. m. —
2. Etiam bonis studiis. g. etiam in bonis. a. c. d. i. l. m. o. q. r. —
  3. Violentia uti. a. g. m. r. prudentia. l. — Mussitare. a. c. d. i. o. q. r. murmurare. g. l. m.

Cap. XII.

1. Domine Deus, ut video. a. r. Dom. Deus ut audio. m. Domine Domine Deus ut audio. g. l. Dom. ut video. c. d. o. q. — Sed non volo. a. c. d. sed nolo te tamen pacem quaerere. r. non autem volo. g. l. sed volo te non talem i. o. q. — Sed tunc aestimare etiam te pacem invenisse a. sed tunc etiam te pacem aestimare invenisse. c. sed tunc etiam te pacem aestima invenisse. d. o. — Variis tribulationibus. a. g. l. tentationibus. c. d. i. o. q. variis tentat aut tribulat. exercit. m. — Et in multis contrarietatibus a. et cet. adversitatibus. r. —
2. Te non posse multa pati. a. — De duobus malis semper minus est eligendum. i. l. m. q. r. — Homines huius saeculi nihil vel parum c. d. nihil aut parum g. l. m. q. — Esto, ita sit, ut habeant. a. c. i. q. esto ut habeant d. o. esto quod ita sit, ut g. l. m. —
3. Sed et cum adhuc vivunt. c. q. r. sed cum adhuc. a. d. — In eis requiescunt. m. r. — Unde sibi delectationem. a. g. i. l. r. unde sic delect. c. d. o. q. — Poena frequenter oritur. c. poenam freq. recipiunt. a. g. i. r. — Et iuste illis fit. d. o. frequenter et iuste illis fit. d. o. —
4. Omnes sunt. a. c. omnes sunt, scilicet cogitationes et delectationes istae d. o. quam turpes omnes sunt. r. — Et mentis caecitate. d. o. — Non intelligunt. a. c. non intelligunt ista. d. —
5. Obsistet. a. obsistit. c. obsistet. enim. d. o. r. — Inolita consuetudo a. et cet. violata. q.

Cap. XIII.

1. Amittit communia a. d. ipse amittit. c. perdit. q. — Necdum. a. g. l. m. q. nondum. c. d. i. o. — Murmurat. c. g. q. remurmurat. a. d. — Si alias carnem tuam optas. d. o. carnem propriam. a. g. l. tuam. c. — Animae hostis a. g. —
2. Quando ego omnipotens et altissimus c. quando ego altiss. et

omnipotens. d. o. — Factus enim sum. d. — Et ad omnium subiectionem. c. d. g. i. l. m. o. q. et ad omnem subiect. a. r.

Cap. XIV.

1. Timore ac tremore. d. —
3. O quam profunde me submittere debeo sub abyssalibus iudiciis tuis Domine. a. — Ubi nihil me aliud esse invenio quam nihil et nihil. a. d. — Confidentialia de virtute concepta a. c. q. de gloria contempta m. — In profunditate iudiciorum. a. —
4. Non eum totus mundus eriget. c. d. i. — Spem suam in Deo firmavit. d. i.

Cap. XV.

2. Fac mecum sicut vis. a. c. d. i. o. q. sicut scis. g. l. m. r. —
3. Velle aut nolle. c. d. g. velis aut nolis. d. —
4. Super omnia creata a. sup. om. desiderata. c. d. g. i. l. m. o. q. r.

Cap. XVI.

Fert secum ubique. d. secum fert. q.

Cap. XVII.

Quid expediat. g. l. m. — Maior est sollicitudo tua circa me, quam omnis cura, quam ego gerere possum pro me. c. sollic. tua pro me. a quam omnis creaturae cura. d. — Quicquid tribulationis venerit. c. d. o. q. r.

Cap. XVIII.

2. Facta est tamen. a. i. l. m. q. r. — Infirmis. a. c. infirmo. d. —
3. Ad aeternum regnum tuum. a. c. g. i. l. m. o. q. r. ad regnum tuum. d. — Manerent. a. c. g. i. l. q. r. remanerent. d. m. o.

Cap. XIX.

1. Nondum enim. o. — Oportet te igitur. a. et cet. — Ne et hoc tibi tua faciat impatientia. a. c. —
2. Animo et usu . . . paratis. a. c. g. praeparatis. d. o. paratus. i. l. m. q. — Nec huiuscemodi. d. sicut patienda videro a. — Consideratio. a. cogitatio. c. d. i. l. o. — Personas et offensas. a. person. offendentes et offensas sibi illatas. r. —
3. Vel a pervers a. c. d. i. l. etc. — Totum hoc. a. —
4. Fac mihi Domine g. i. l. m. — Exurgente adversitate. a. g. i. — Amabilis et optabilis. a. r. amab. et acceptabilis. m.

Cap. XX.

1. Tentatio venerit. a. g. advenerit. c. d. o. — Magna mihi angustia fit. a. c. d. i. o. mag. mihi fit angustia. g. l. — Tutum et cum nihil sentio. d. cum non sentio. a. c. g. i. l. m. — Invenio nonnunquam me o. —
2. Miserere mei et eripe me. d. g. l. m. o. r. — Deiectus. a. c. devictus. l. — Nota mihi fit infirmitas a. q. r. — Quam discedunt. a. c. g. i. l. m. q. discedant. c. d. o. —
3. Alia repente accedit. d. o. — Alii plures. a. c. g. i. aliae plures. d. m. o. r. — Etiam insperate. c. —
4. Amaritudines; tot subjecta calamitatibus et miseriis. Quomodo etiam dicitur vita, tot generans mortes et pestes. a. d. g. i. l. m. o. q. r. amaritudines. tot generans et cet. — Et in ea delectari a multis quaeritur. — Nimum dominantur. — Poenae ac miseriae. a. g. — Sequentes ea, odium etc. a. c. sequentes, et odium mundi pariunt et taedium. i. —
5. Sub sentibus. a. d. g. i. l. m. o. q. sp. sub praesentibus c. — Hucusque codex Avenionensis per literam r designatus.

Cap. XXI.

3. In modo non omnibus noto. a. d. g. i. l. m. o. q. super omnia noto. c. Impediunt et distrahunt. c. d. g. l. m. o. — Praesto semper beatis spiritibus a. c. g. i. l. q. praestitis. d. o. —
4. Sine te vacua est mensa mea. a. c. g. i. l. m. q. mensa mea d. o. — Amicabilem a. g. l. m. amabilem. c. d. i. o. q. —
6. Invocasti me. a. d. g. i. l. m. o. q. vocasti. c. — Adduxerunt ad te. c. d. g. i. l. m. o. q. duxerunt. a. —
7. Iudicia vera: et providentia etc. a. c. g. i. l. m. q. iudicio tuo et providentia reguntur universa. d. o.

Cap. XXII.

1. Ne pro minimo. a nec pro minimo. c. d. g. i. — Prae magnitudine illius. c. d. g. i. l. m. o. q. —
2. Omnia quaecunque in anima. a. — Ille maior est et melior. c. — Devotior. —
3. Quod tam sufficienter et affluenter, tam gratis et libenter. d. — Largiaris. d. o. largiris. a. c. g. —
4. Pro magno etiam reputo beneficio non multa habere. a. c. g. i. l. m. q. p. o. mag. etiam rep. beneficia non multa habere. d. o.

- Unde exterius. . . . appareat. m. q. sp. — Non modo gravitatem. a. g. i. l. m. omnino gravitatem c. non modicam. d. o. — Fuerunt tamen a. c. g. l. m. et fuerunt tamen. d. i. —
5. De qua tantum contentari debet et consolari, ut ita libenter. d. — Sicut aliquis optaret. a. c. g. i. sicut alius. d. — Omnia excedere debet. a. d. g.

Cap. XXIII.

1. Hoc mihi gratum est audire. a. g. i. l. q. — Integre fiat. c. i. integre in te. a. l. m. in omnibus. d. o. —
2. Sermo tuus iste brevis. a. d. g. i. q. sermo tuus brevis c. — Quoties me impacatum sentio et gravatum. a. c. g. i. l. m. q. quot. sentio impac. et in peccato gravatum. d. o. —
3. Quomodo perfringam a. g. l. m. confringam c. d. i. o. q. — Eas. a. c. i. q. eos. d. o. — Gloriosos terrae in te humiliabo. a. c. glor. terrae humiliabo. — Confugere, tibi confidere. a. g. i. l. m. q. confugere et confidere c. confug. et in te confidere. d. o. —
4. Interni. a. aeterni. c. d. g. i. l. m. o. q. — Evagationes multas. a. g. l. malas. c. d. i. m. cogitationes malas. o. q. — Pugna pro me fortiter. c. d. i. — Laudis tuae. a. g. i. l. m. q. laudis. c. d. o. —
5. Lucem tuam, et verit. a. d. g. i. l. m. q. — Gratiam tuam. a. g. l. m. — Et ad caelestia a. d. g. i. l. m. o. q. —
6. Nulla res creata valet appetitum meum a. d. — Frivola et vana sunt universa. d. o.

Cap. XXIV.

1. Nec vacuas gerere sollicitudines. a. c. vagas. m. gere. q. — Agitare quantum voluerit. a. c. i. l. m. q. agere quid. d. o.

Cap. XXV.

2. Aliquam turbationem. a. —
3. Longanimis a. c. d. g. l. m. o. q. Nec te iustificaveris, quasi haec tantaque pati non deberes, sed me in omnibus dispositionibus meis iustificaveris, et sanctum laudaveris. a. c. i. o. nec. te iustificaveris et sanctum laudaveris. g. l. m. q. sanctius. d.

Cap. XXVI.

1. In titulo: Quam frequens lectio. c. d. o. q. —
2. Non dico. a. g. l. m. non tantum dico. c. d. i. o. q. — Ab aliis quoque a. ab his. c. d. g. et cet. — Retardant. a. d. g. i. l. m. o. q. tardant. c. —

3. Ab aeternorum amore. — Non me vincat Deus meus, non vincat caro et sanguis. a. c. g. l. m. q. non me vinc. Deus m. caro et sang. d. i. o. — Infunde. a. g. l. m. q. effunde. c. d. i. o. —
4. Sustentaculum. a. g. l. m. sustentationem. c. d. i. o. q. — Ferventi spiritui. a. d. g. i. l. m. o. q. fruenti c.

Cap. XXVII.

1. Dare a. c. d. derelinquere. m. —
4. Confirma me. a. c. g. i. l. conserva. d. — Qui ita ista considerat. a. ita considerat. c. g. ista. d. —
5. Sapientiae tuae. a.

Cap. XXVIII.

1. Ad intra. c. d. i. o. q. ab. a. g. l. m.

Cap. XXIX.

1. Fugere. a. m. effugere. c. d. g. i. l. m. o. q. — Ipsam. c. d. i.

Cap. XXX.

1. Non fuerit bene. a. g. l. m. — In externis. a. d. g. i. l. m. in extremis. c. —
2. Sufficiat. a. g. l. m. o. q. sufficit. c. d. i. —
3. Suggestionem. a. i. l. m. q. suggestiones. c. d. o. — Ipse enim a. c. g. l. m. Ipse vero. d. o. q. — An veris vel falsis illudat et decipiat. a. g. an veris an fals. l. m. utrum per verum an falsum. c. d. i. o. q. i. sp. — Crede in me, et in miseric. m. habeto fiduciam. a. c. g. i. l. m. q. crede, in me etc. d. o. — Saepe magis. a. l. m. q. maius. i. —
5. Tuli. a. c. d. g. i. m. o. q. abstuli. l. —
6. Horum memento fili mi verborum. a. g. l. m.

Cap. XXXI

1. Simplici oculo. a. c. g. i. l. m. q. columbino. d. o. — Nihil desiderante. — Videre, te omnium creatorem. a. g. l. et videndo omnium creatorem, nihil cum creaturis simile habere. — A perituris et creaturis. a. a perituris creaturis. c. d. g. i. l. m. o. q.
2. Ad hoc ergo magna requiritur gratia. c. d. i. o. — Nisi solum unum etc. a. c. g. i. l. m. o. q. nisi unum etc. d. — Devoti viri. —
4. Omnia nostra. a. c. d. g. i. l. m. o. q. — Quam devotus.

Cap. XXXII.

1. Cupidinem. a. c. i. cupiditatem. g. l. m. q. —
2. Sic tecum esset. a. c. i. l. m. q. totum. d. o. nutum. g. — Suadeo igitur. c. d. o. q. ergo. i. —
3. Non alta sapiens nec magnificari quaerens in terra. a. g. l. m. sapere alta . . . quaerere. c. i. alta. d. —

In solo cod. l. atque adeo in hoc ipso capite post hanc sententiam: hoc mente pertracta, et cum impleveris, omnia intelliges, legitur caractere miniato: Dis. id est discipulus, deinde solito caractere: Domine hoc non est etc. post vocem autem: religiosorum sequitur rubricata haec litera M. id est Magister; tum sententia consueto atramento: fili non debes etc. et id quidem hac una vice in toto libro tertio. Hinc agnoscimus, rubricas illas, quae in quibusdam codd. leguntur, hac forma: Vox Christi seu dilecti, vox discipuli: Dominus: servus, fuisse ab exscriptoribus additas, ut istorum inter Deum et animam fidelem dialogorum alternatas vices designarent.

Cap. XXXIII.

1. Affectui tuo; qui nunc cito mutabitur in aliud. q. et cito. d. l. m. o. — Nunc devotus, nunc indevotus. — Optatum finem a. optimum. c. d. i. l. m. o. q. — Qua parte flet ventus. a. c. g. i. l. m. q. in qua parte d. o. — Ad me impraetermisse. a. g. i. m. q. —
2. Caligat in te. a. in multis caligat oculus. c. d. g. i. l. m. o. p. — Nam et raro. a. et raro. c. d. g. i. l. m. o. q.

Cap. XXXV.

3. Sed patienter sustinuerunt se. a. et cet. etiam patienter habuerunt se. d. o.

Cap. XXXVI.

1. Ne metuas. a. c. g. i. l. m. q. timeas. d. o. — Pium reddit et insontem. purum redd. et insont. l. pur. nec et innocent. — Bonum est, beatum taliter pati. a. i. m. bon. est et beatum. c. d. g. l. o. q. — Etsi Paulus. a. g. i. l. m. q. si Paulus. c. d. o.
3. Succumbere. i. q. succumbi. a. c. d. g. l. m. o. — Secundum opera sua a. d. g. i. l. m. o. q. iuxta. c.

Cap. XXXVII.

1. Nudatum te. c. — Invenire volo. c. d. i. o. q. sp. —
3. Hoc desidera. sp. q. i. c. d. o.

Cap. XXXVIII.

1. Et actione seu occupatione. a. seu actione et occupat. c. — Interius liber. a. d. intimus. c. g. i. — In sua creatura. a. natura. c. —
2. Si etiam in omni eventu stas non in apparentia externa nec oculo carnali lustras. etc. a. c. l. m. sed et in omni eventu sis in appetitu ad aeterna, non stes in apparentia ad externa, non oculo carnali lustres visa vel audita. d. o. — Et audies. l. m. sed etiam. o. — Confugere debes c.

Cap. XXXIX.

1. Res omnes.

Cap. XLI.

1. Noli tibi attrahere a. c. i. l. m. q. detrahere. g. tristari. d. o. — Et vanitate. a.

Cap. XLII.

1. In aliqua persona. a. cum aliq. c. d. — Implacatus. a. impacatus c.
2. Et tunc ad divinam c. — Quantumcunque modicum sit, si inordinate diligitur et respicitur, retardat a summo et vitiat. a. g. i. l. m. q. quantumcunque modicum sit, inordinate diligitur et respicitur. c. retard. a sum. bono, quod super omnia diligendum est et respiciendum, alias seducimur. d. o.

Cap. XLIII.

1. Corda accendunt. a. g. i. — Ad hoc legas verb. a. g. —
2. Et manifesta c. d. g. —
3. Caelestia quaerere. c. d. i. o. q. —
4. Amando me intime. a. g. i. l. m. q. amando didicit divina. d. o. — Subtilia. a. c. d. g. i. l. m. o. q. sp. etc. — Doctor veritatis. a. c. d. g. i. l. m. o. q.

Cap. XLIV.

2. Quousque vivimus. a. quousque venimus c.

Cap. XLV.

2. Quaeris te. a. — Inciderit in aliquam. d. —
4. Linguam callidam longe fac a me. a. c. d. g. i. l. m. o. q. — Omni modo cavere debeo. a. c. g. i. l. m. q. facere aliis omnino cavere debeo. d. o. —
5. Pro observatione caelestis gratiae. a. conservatione. c. d. g. i. l. m. o. q. —

6. Perperam. — perpere laudata. a. prospere. c. d. i. o. q. praepro-
pere. g. l. m.

Cap. XLVI.

1. Firmiter. a. g. i. l. m. fortiter. c. d. o. q. sp. — Emendare te. a.
— Haec sustinere. c. — Sustinere. a. tolerare. c. g. i. o. —
Pro tuis excessibus. a. —
2. Constat utique. a. g. — Si omnino transire permitteres . . . num-
quid vel unum etc. d. i. quid tibi nocerent? si omnino transire
permitt. nec. plusq. festuc. perpenderes, numquam vel unum
tibi capillum extrahere possent. d. i. o. q. quid tibi nocerent,
si omnino . . . perpenderes? numquid vel unum . . . —
3. Faciliter ad verba. a. faciliter verbo c. faciliter moventur verbo. d. —
4. Non rectum. c. g. i. l. m. q. non recte. a. d. o. — Conturbabitur.
a. g. l. contristabitur. c. d. i. o. q. sp. — Iniuste. a. g. l. m.
iniustum. c. d. i. o. q.

Cap. XLVII.

3. Lucrum diceres. a. duceres. c. d. g. i. l. m. —
4. Quod si tibi. a. ô si tibi. c. d. g. i. l. m.

Cap. XLVIII.

4. Carni autem invite subesse cogor. a. g. l. m. sed carne invite eis
subesse cogor. c. i. q. sed tamen carne invite eis subesse cogor.
d. sed cum carne invite eis. o. —
5. Aliud in oratione revov. a. g. i. l. m. q. in amore. c. in ora-
tionibus. d. o. — Sto aut sedeo. d. m. et a. — Ibi est quod amo.
a. c. g. i. q. id quod amo. g. l. m. ibi quod amo. g. l. m. ibi
quodammodo cor meum. d. o. — Reporto: Immo dormiens
somnia: et quanto plus de aliqua re meditor, loquor, audio,
scribo, aut afficior, tanto fortius radicatur illa res in phantasia
memoriae: ita ut per frequentem exercitationis actum relinquatur
habitus in mente, sive in bono sit, sive in malo. q.

Cap. II.

2. Commoditate est infectum. a. factum. c. d. o. q. —
3. Sed est adhuc. a. est adhuc. c. d. o. q. —
5. Ad nihil utile. a. g. l. m. o. utilis. c. d. i. ad nihilum utilis. q. —
Et magnum onus esset, si silens portaveris. a. et magn. certamen
sustinebit, si silens haec portaveris. c. i. q. et magn. certam.
sustinebit, sed silens portabis. d. o. et. magnum, si silens porta-

veris g. l. m. — Probari solet. a. d. g. i. l. m. o. q. debet.
c. — Frangere quaerit. a. m. queat. c. d. i. o. q. quiverit. g.
i. l. — Vix est. a. c. g. i. l. m. q. vix enim aliquid tale, in
quo. d. o. — Sicut videre et pati quae voluntati tuae adversa
sunt. a. sicut non videri, et pati quae voluntati tuae adversa
sunt. s.

Cap. L.

3. Qua ab aeterno praesciebas affuturum. a. quam ab aet. praesc. affu-
turam. c. d. g. i. l. m. o. q. —
4. Electiones cordis. a. elationes. c. d. g. i. l. m. o. q. —
6. Dorsum meum et collum meum. a. g. i. l. m. q. — Amo enim
melius hic corripit. a. melius est enim hic corr. c. d. g. i. l. m.
o. q. — Admoneat. a. g. l. moneat. c. d. m. o. q. —
7. Hoc scire quod sciendum est. c. d. i. o. q. —
8. Humilis sanctus Franciscus. a. g. l. m. humilis Franciscus. c. i. q.
sp. sanct. Franc. d. o.

Cap. LI.

2. Laboris. a. d. i. o. q. labores. c. laborum. g. l. m.

Cap. LII.

2. Commemorari. a. c. i. q. commorari. d. g. l. m. o. —
3. Et peccatore misero requiris. c. — In vera contritione et cordis
humilitate. g. in versa contritione cordis. c. in vera contrit. et
cord. humiliatione. d. i. l. m. o. q. —
4. Quicquid aliunde. a.

Cap. LIII.

1. Ama solus habitare. tecum nullius require confabulationem. a. ama
solus habitare tecum. nullius req. confabulat. c. d. g. i. l. m. o.
— Sicut obsecrat. a. sic. cet. sic. obsecrat . . . ut tamquam
advenae et peregrini. m. advenas et peregrinos. a. c. d. g. i. l. o. q.

Cap. LIV.

3. Non quod sibi utile et commodum sit, sed quid multis. a. non quid
sibi. c. commodum. m. —
5. Pro beneficiis. a. d. o. m. pro benefactis. c. g. i. l. q. — Blanditur
divitibus.

Cap. LV.

2. Bona et recta. l. g. a. d. o. m. quae bene et recte a te condita
fuit. sp. q. —

6. Condelector legi tuae. l. m. u. α . g. — Ad adiuvandam infirmitatem
a. — Dummodo mecum. c.

Cap. LVI.

1. Quantum a te vales exire. a. —
3. Arcta est via tua. d. o. α . i. arcta erat vita. ceteri. —
4. Suscepi de manu tua crucem, portabo eam. g. l. m. et portabo
a. c. d.

Cap. LVII.

1. Consolatio et devotio. a. g. l. m. iubilatio et devot. c. d. i. o. q. —
Unde etiam consulis. a. bene etiam consulis. c. d. g. i. l. m. q.
— Attende magnam fragilitatem tuam, quam saepius experiris in
modicis objectis. Tamen pro salute tua ista fiunt: cum haec et
similia contingunt. Pone, ut melius nosti ex corde: et si te tetigit,
non tamen deiciat. a. c. g. i. l. m. q. attende mag. fragil. tuam,
quam saepius experiris in modicis obiectis, cum tamen ista pro
salute tua fiunt. Cum haec et similia contingunt, propone, ut
melius nosti, ex corde crucis meae supplicium. Et si te tetigerit
tribulatio, non tamen deiciat. d. o. — Imperfecti. a. et cet.

Cap. LVIII.

2. Displicet. g. displicentiam. q. sp. —
3. Attraxi per misericordiam. a. —
6. In multis est ignorantia, eorum maxime qui parum illuminati sunt
etc. — Et sicut in inferioribus se habent, ita de caelestibus
imaginantur. — Sed est distantia incomparabilis quae imperfecti
cogitant, et quae illuminati viri per revelationem supernam spe-
culantur. a et cet. sed est distantia incomparabilis eorum, quae
imperfecte cogitant (illi scilicet parum illuminati) et quae illumi-
nati viri per revelationem supernam speculantur d. o.

Cap. LIX.

4. Au temple de ta deité. interpres gall. an. 1494. Explicit libellus
admonitionum ad interna trahentium. a.

Lib. IV.

Incipiunt tituli capitulorum operis sequentis, scilicet quarti voluminis
internarum consolationum etc. a. incipit pars quarta libelli qui in-
titulatur de reformatione hominis seu imitatione Christi. Et est de
sacramento altaris, et de iis quae concernunt ad sacramentum. d.

Explicit liber tertius. Incipit liber quartus. g. Incipit liber quartus de sacramento Eucharistiae. l. Incipit liber quartus de sacra communione. m. Explicit liber tertius. Incipit liber quartus, vel pars quarta, qui intitulatur de imitatione Christi. Et est de sacramento altaris, et de iis, quae concernunt ad sacramentum. Et specialiter de devota praeparatione. o. Incipit devotum exercitium de sacramento Eucharistiae.

Cap. I.

1. Non in uno tempore. a. non uno temp. b. d. g. — Tua sunt et verba. b. d. g. l. m. o. — Reverberat. a. me reverberat. p. d. l. —
2. Amabile. g. et amicabile. a. d. admirabile. b. — Quod tuo Domine. a. quo tu Domine. d. —
3. Cum reverentia a. g. l. cum re et essentia. d. o. —
8. Tam. levis sine vera contritione discursus. a. m. — Praesens est. a. praesens es. p. —
9. Etiam ad inadvertentiam. p. —
12. Alloquio. a. d. g. l. m. o. eloquio p.

Cap. II.

1. Ego miser et aeger ad salvatorem d. o. — Coram te. a. g. l. apud te. d. —
2. In hac sacra communione. d. — Humiliandum . . . . exaltandam supra me. a. — Laudo igitur. d. —
3. Ad te respicere. a. respicere ad te. d. —
5. Saepius tua valeam celebrare mysteria. —
6. Tibi relicto. d. g. l. — Renovatione. a. g.

Cap. III.

3. Et licet omni die non sim aptus communicare, aut ad celebrandum dispositus. d. nec. o. et licet . . . non sum aptus, nec ad celebrandum. bene dispositus. a. — Haec est una principalis consolatio fidelis animae, quamdiu peregrinatur homo a te in mortali corpore, ut . . . devota susc. mente.

Cap. IV.

1. Ut ad tuum permagnificum. d. — Digne ac devote. a. — Gravi torpore. a. d. a gravi torpore. g. l. — Latet plenarie. a. d. plenarie latet. g. l. forte scattet. — Ad credend. illud indubitata me fide roborata. d. — Tua ergo ego. d. g. etc. — De tam alto secreto. m. de tam alto sacro secreto. a. g. l. tam alto secreto. d. o. —

2. In bona et firma. d. — Amore pereffluam. a. l. — De nulla consolatione alia me amplius intromittam.

Cap. V.

1. Ad hoc opus. a. g. l. m. p. corpus. d. sacramentum o.

Cap. VII.

3. Propositum semper emendandi. a. g. propositum emandi. d. o.

Cap. VIII.

2. Sicut non sufficeret tibi, omnibus habitis praeter me. d. — Illuminati et liberi intus efficiuntur. a. g. l. p. illuminantur et liberi in mente efficiuntur. d. illuminati tam pauci, et intus in mente liberi efficiuntur . . Bullius: au dedans de l'ame.

Cap. IX.

3. Salva animam meam. a. g. l. et salva animam meam. d. o. — Eae committo me. a. g. l. eae ego committo me. d. d. —
4. Emendes et sanctifices. a. g. emundes. d. o. —
6. Scienter vel ignoranter. a. et ignoranter g.

Cap. X.

1. Curari. a. g. l. tueri. d. o. — Fortior et vigilantior. a. —
2. Horridis. a. horrendis. d. m. o. — Insultus eius et commotiones quas suscitatur. d. g. l. m. o. —
3. Dei gratiam impedit, et mentis destruit devotionem . . . — Si vero tu aliquem offendisti. d. g. — Veniam precare humiliter et. —
4. Aut sacram differre. a. ac Sacram differre. d. — Expurga te cum primis. — quam primum. m. — Exsp. veloc. venenum; festina remedium accipere . . . — Cras forsitan evenerit aliud maius . . . — A praesenti gravitate atque inertia teipsum excutias. — Nam et gravem torporem consuevit inducere. a. et communiter gravamen torporemque talis prolatio consuevit inducere. d. et communiter gravem torporem talis prolatio solet inducere. o. — Et communionem sacram idcirco cupiunt differre, ne ad maiorem sui custodiam dare se teneantur. d. differri. a. g. l. differre. d. m. o. —
5. Deoque acceptus habetur . . — Ut omni etiam die . . . — Si ei liceret, ac sine nota id agere posset . . . — Si quis interdum abstinet. a. g. l. m. in triduum d. o. —
6. Omni die atque omni hora . . . — Ac magis laudem Dei et honorem

praetendere, quam suam quaerere consolationem . . . — In amore eius accenditur a. in amorem eius accenditur. d. o.

Cap. XI.

1. Quod corpus Christi et sacra scriptura maxime sint animae fideli necessaria. — Devotae animae tecum in convivio tuo epulantis. d. — Lachrimis irrigare. a. rigare d. o. — Ubi est haec devotio. a. g. ubi haec devotio. d. — Deberet, atque ex gaudio flere . . . Ubi sanctorum copiosa effusio lachrymarum . . . —
2. Nam in propria te ac divina claritate conspicerere . . . — In fulgore gloriae majestatis tuae. a. g. in fulgore maiestatis gloriae tuae subsisteret. p. — In specie ac sine velamine . . . — Et ambulare in ea . . . — Gustant verbum caro factum. a. verbum carnem factum. g. l. —
3. Spirituale solatium. a. g. l. speciale solatium. d. — Nulla me res consolari potest. — nulla me res consolari, nulla quietare potest nisi tu Deus meus. — In hac mortalitate. a. g. l. in hac mortalitatis vita. d. — Ideoque oportet. — In fide ac patientia . . . — Sanctorum confortatus exemplis . . . —
4. Importabilis mihi . . . — Duobus egere me fateor, cibo scilicet ac lumine . . . — Corporis et animae. a. animae et corporis. d. mentis at corporis. g. l. — Sacramentum autem tuum . . . — Sine his duobus vivere non possem. a. d. o. bene vivere. g. l. m. p. —
5. Gratias tibi creator et redemptor hominum, qui ad declarandam. l. —
6. O quam magnum et honorabile est . . . — Ac ceteris ministrare . . . — O quam munda esse debent illae manus a. g. p. — Quam immaculatam cor sacerdotis, ad quem etc. . . . — Nisi utile verbum debet procedere . . . —
7. Solent intueri. a. g. l. intueri desiderant. d. manus purae atque in coelum elevatae . . . Oculi eius. Simples et pudici esse debent, qui Christi corpus intueri, manus purae atque in coelum elevatae, quae coeli et terrae creatorem solent contrectare. o. oculi eius simplices et pudici, qui Christi corpus solent intueri. Manus purae et in coelum elevatae, quae creatorem coeli et terrae solent contrectare. a.
8. In omni puritate tibi et conscientia bona. — Flere. a. g. l. m. p. r. deflere. d.

Cap. XII.

1. Quod magna diligentia se debet communicaturus Christo praeparare. a. etc. debeat. g. — Atque apud te maneam . . . —
2. Etiam si per annum integrum . . . — Ex sola pietate mea et gratia . . . — Cum timore, cum reverentia et affectu . . . cum reverenti affectu . . . — Ego sum, qui vocavi, ego iussi fieri. a. qui te vocavi. m. ego sum, qui iussi fieri. d. o. —
3. Si non habes. a. si non habes fervorem. g. si non habes gratiam. d. o. devotionem. p. — Mei tu indiges, non tui ego indigeo . . . — Sanctificare ac meliorare . . . — Tu venis, ut ex me sanctificeris et mihi uniaris, ut novam gratiam recipias et de novo ad emendationem accendaris. d. g. l. m. — Sed cum omni diligentia praepara cor tuum ad introducendum dilectum tuum a. d. o. semper praepara l. m. —
4. Sed ut te in ea sollicite conserves . . . — Praeparatio prius. a. g. l. m. praeparatio ante. d. quam ante devota praeparatio . . . — Ex eo quippe quis redditur valde indispositus, si statim fuerit ad exteriora solatia nimis effusus . . . — Quem totus tibi mundus . . . — Cui totum te dare debes . . .

Cap. XIII.

1. Per sacram communionem ac frequentem celebrationem. a. q. per sacr. commun. vel freq. celeb. d. o. —
3. Homini singulariter impensus. g. l.

Cap. XIV.

1. Devotione atque affectu . . . — In memet ipso. d. in me ipso. d. in me ipse confundor. g. — Adeo tepide ac frigide . . . — Et satiari. a. nec. satiari. d. — Ac spirituali aviditate.

Cap. XV.

1. Cum parum aut nihil devotionis interioris sentis. a. — In bona spe atque humili patientia . . . —
3. Nec hoc vel illud. — Sed te integre . . . — Seque ab omni amore inordinato . . . — Cuiuslibet creatae rei evacuaverit, aptissimus erit gratiae percipiendae atque dignus munere devotionis — Quanto quis perfectius infimis renuntiat, magisque sibi ipsi. —
4. In manu eius usque in saeculum a. — Hic in accipiendo sacram Eucharistiam. a. hic in accipiendo sacramentum Eucharistiae.

Cap. XVI.

1. Quod necessitates nostras Christo aperire debemus et eius gratiam postulare. — Pro consolatione ac sublevamine . . . —
2. Refice mendicum tuum esurientem . . . —
3. Utinam ex tua me praesentia totaliter accendas.

Cap. XVII.

2. Sentimenta devotionis. a. sacramenta devotionis. d. — Concipere ac desiderare. — Et intimo favore. a. fervore. d. g. — Sed me omniaque mea tibi sponte ac libentissime . . . — Fide, spe et charitate. a. d. fide, spe et puritate. — Quando Angelo evangelizante sibi incarnationis myster. a. d. evangelizanti sibi. etc.
3. Cernens iuxta mare Iesum ambulans. d. cernens inter homines I. ambul. — Mentales excessus, supernaturales illuminationes et caelicas visiones. a. d. mentales excessus ac supernaturales illuminat. et caelic. vis.

Cap. XVIII.

1. Plus valet Deus operari, quam homo intelligere potest. a. plus enim valet Deus operari, quam homo possit intelligere. d. o. quam homo intelligere possit. g. — Tolerabilis pia et humilis inquisitio veritatis parata est semper doceri. d. tolerabilis est pia et hum. etc. o. p. tolerab. pia et humil. inquisit. verit. parata semper doceri, a. tolerabilis quidem est pia et hum. etc. —
2. Sed beata simplicitas etc. —
3. Nec essent. d. o. nec essent ineffabilia, nec mirabilia dicenda . . .

(Schluss folgt.)

Die Schriftsteller

und die um die Wissenschaft und Kunst verdienten Mitglieder
des Benedictiner-Ordens im heutigen Königreich Württemberg
vom Jahre 1750 bis zu ihrem Aussterben.

Von August Lindner.

Reichsabtei Weingarten (Fortsetzung von Heft III. S. 113—128.)

P. **Hermann Manz**. geb. zu Radolphzell 13. Dec. 1700, Prof. 14. April 1720, Neomyst 13. Oct. 1726. Er war zuerst Oekonom in Hofen, dann Bibliothekar zu Weingarten, viele Jahre daselbst Prior, 12 Jahre Oekonom, starb am 16. Aug. 1761 im Kloster Zwiefalten, wohin er sich zur Herstellung seiner Gesundheit begeben hatte. Er